

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31.03.1979, sp. zn. 3 Cz 18/79, ECLI:CZ:NS:1979:3.CZ.18.1979.1

Číslo: 37/1980

Právní věta: K zastavení řízení u odvolacího soudu pro nesplnění výzvy k odstranění vad odvolání přikročí soud jen tehdy, jde-li o vady, které brání věcnému vyřízení odvolání, tedy jestliže účastníkem podané odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně jsou neúplnosti nebo nesprávnosti neumožňují v řízení pokračovat.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 31.03.1979

Spisová značka: 3 Cz 18/79

Číslo rozhodnutí: 37

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Odvolání, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 43
§ 205 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 37/1980 sb. rozh.

K zastavení řízení u odvolacího soudu pro nesplnění výzvy k odstranění vad odvolání přikročí soud jen tehdy, jde-li o vady, které brání věcnému vyřízení odvolání, tedy jestliže účastníkem podané odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně jsou neúplnosti nebo nesprávnosti neumožňují v řízení pokračovat.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 31. 3. 1979, [3 Cz 18/79](#))

Rozsudkem okresního soudu v Bruntále byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobci domáhali, aby žalovaní byli uznáni povinnými vyklidit parcelu č. 553/1 ve V. Žalobcům byla uložena povinnost nahradit žalovaným náklady řízení a soudu zálohované znalečné.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podali žalobci odvolání, v němž vyjádřili nesouhlas s rozhodnutím soudu prvního stupně a trvali na provedení ohledání na místě samém. Poukazovali zejména na nesprávnost znaleckého posudku co do uváděné výměry parcely č. 552 ve V. Současně zdůrazňovali, že sami žalovaní prohlásili, že užívají pozemek o šíři 23 m a délce 50 m. Dále namítali,

že nesouhlasí ani s výší cestovné, které bylo žalovaným v rámci nákladů řízení přiznáno.

Okresní soud v Bruntále vyzval žalobce, aby ve lhůtě 5 dnů od doručení usnesení doplnili odvolání údajem, proti kterým výrokům rozsudku odvolání směřuje, v čem spatřují nesprávnost napadeného rozsudku a jaký činí odvolací návrh. Ve výzvě bylo obsaženo poučení, že odvolací řízení bude zastaveno, nebude-li včas a řádně této výzvě vyhověno. Žalobci přípisem sdělili soudu prvního stupně, že trvají na tom, aby spor byl vyřešen na místě samém, a opětovně namítali nesprávnost znaleckého posudku.

Krajský soud v Ostravě usnesením odvolací řízení zastavil s odůvodněním, že navrhovatelé výzvě soudu prvního stupně nevyhověli, nesprávné a neúplné odvolání neopravili a nedoplnili. zejména neuvedli, jak má odvolací soud rozhodnout a v čem spatřují nesprávnost rozhodnutí soudu prvního stupně.

Nejvyšší soud ČR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČR, tak, že uvedeným usnesením odvolacího soudu byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 205 odst. 1 o. s. ř. má být v odvolání vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 3 o. s. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí odvolání směřuje, v čem je spatřována nesprávnost tohoto rozhodnutí nebo postupu soudu a čeho se odvolatel domáhá.

Jestliže podané odvolání uvedené náležitosti nemá a jestliže jde o takový nedostatek, pro který nelze pokračovat v odvolacím řízení, lez i v tomto řízení postupovat podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř. a odvolací řízení zastavit po předchozí výzvě k opravě nebo k doplnění podání a po poučení o možnosti zastavit řízení. 1) Ustanovení § 43 o. s. ř. platí (§ 211 o. s. ř.) i pro řízení u odvolacího soudu, protože jde o ustanovení uvedené v části první občanského soudního řádu pod záhlavím „Obecná ustanovení“ a týkající se oprav nebo doplnění nesprávných nebo neúplných podání.

Pokud ve výzvě soudu o doplnění podané dovolání, jež soud považoval ne neúplné, byla poskytnuta přiměřená lhůta a bylo dáno i poučení, že odvolací řízení bude zastaveno, nebude-li včas a řádně této výzvě vyhověno, byly splněny základní, a to formální předpoklady pro zastavení odvolacího řízení, vyplývající z ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř. zbývalo pak ještě posoudit, zda je splnění o obsahový předpoklad požadovaný tímto ustanovením, zda totiž obsah podání (odvolání) skutečně neumožňuje pokračovat v odvolacím řízení.

Je nepochybně rozdíl mezi požadovaným obsahem návrhu na zahájení řízení a požadovaným obsahem podané odvolání. U návrhu na zahájení řízení, v němž je nutné co nejurčitěji vymezit předmět řízení především pro hmotněprávní účinky podání návrhu (např. s ohledem na běh promlčecí lhůty, na posouzení, zda nejde o věc rozsouzenou, na to, že se zahájením řízení vytváří překážka věci zahájené, že se vytvářejí meze pro rozhodování soudu apod.), nelze bez přiměřeného pravdivého vyličení rozhodujících skutečností a zejména bez dostatečně určitého žalobního návrhu pokračovat v řízení, protože soud sám nemůže bez součinnosti s navrhovatelem návrh doplňovat a upřesňovat.

Naproti tomu pro řízení odvolací je již předmět řízení v podstatě vymezen z řízení před soudem prvního stupně i výrokem napadeného rozhodnutí a určitost údajů v odvolání má význam především pro otázku vymezení odkladného účinku odvolání (§ 206 odst. 2, 3 o. s. ř.) a tím i pro vymezení rozsahu vázanosti odvolacího soudu rozsahem podaného odvolání (§ 212 odst. 1 o. s. ř.). Nevzbuzuje-li rozsah podaného odvolání v tomto směru pochybnosti, nic nebrání odvolacímu soudu, aby věci projednal v mezích vyplývajících z ustanovení § 212 odst. 1 o. s. ř., aby přitom uvažoval i

neuplatněné námitky a za podmínek uvedených v ustanovení § 212 odst. 2 o. s. ř. přihlížel i k nevytýkaným vadám řízení. Proto také zákon v ustanovení § 205 odst. 1 o. s. ř. neužívá u požadavku odvolacího návrhu na rozdíl od požadavku žalobního návrhu v ustanovení § 79 odst. 1 o. s. ř. slov „musí být patrné“, nýbrž jen slov „má být uvedeno“. Zastavení odvolacího řízení za podmínek uvedených v ustanoveních § 43 odst. 2 o. s. ř. přichází proto v úvahu zejména v případech, v nichž je třeba objasnit, zda se některé části napadeného rozhodnutí týká odkladný účinek odvolání, ať již by šlo o část oddělitelného předmětu řízení (§ 206 odst. 2 o. s. ř.) či o otázku, zda není napaden jen některý z vedlejších výroků, takže by zůstal v právní moci výrok ve věci samé (§ 206 odst. 3 o. s. ř.).

Odvolání navrhovatelů v projednávané věci, posuzované ve smyslu ustanovení § 41 odst. 2 o. s. ř. jako každé podání podle svého obsahu, nevzbuzovalo pochybnosti o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, zejména ani o tom, že je jím napaden celý výrok rozsudku ve věci samé, a tedy i vedlejší výroky, přičemž z něho vyplývalo i to, že odvolatelé spatřovali hlavní nesprávnost v tom, že jejich žalobě nebylo vyhověno a výslovně byla uváděna jako nesprávnost postupu soudu skutečnost, že vycházel ze znaleckého posudku (podle názoru odvolatelů nesprávného), aniž bylo provedeno místní ohledání. Pokud v odvolání chyběl výslovný odvolací návrh, nemohlo jít o nedostatek, který by bránil pokračování v odvolacím řízení, když ani v tomto směru nebylo pochybnosti o tom, že odvolatelům jde o změnu zamítavého rozsudku tak, že bude jejich žalobě vyhověno. Nedostatek výslovné formulace odvolacího návrhu mohl být v průběhu odvolacího řízení odstraněn po poučení odvolatelů ve smyslu ustanovení § 5 o. s. ř.

Rozhodnutím odvolacího soudu o zastavení řízení došlo k porušení zákona v ustanoveních § 43 odst. 2 a § 211 o. s. ř. v souvislosti s ustanovením § 205 odst. 1 o. s. ř.

1) Srov. rozhodnutí uveřejněné pod č. 58/1971 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.